HORIA GÂRBEA

Ceasornicarul

10 ANI DE POEZIE

Editura
NEUMA

HORIA GÂRBEA

Ceasornicarul

10 ANI DE POEZIE

Editura NEUMA
Strada Libertății, nr. 188
Apahida, Județul Cluj

Editor: Andrea H. Hedeş
Copertă şi DTP: Gelu Iordache

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Gârbea, Horia
Ceasornicarul : zece ani de poezie / Horia Gârbea. -
Apahida : Neuma, 2020
ISBN 978-606-8975-46-7
821.135.1

HORIA GÂRBEA

Ceasornicarul

10 ANI DE POEZIE

Editura
NEUMA

DIN

Pantera sus, pe clavecin

(2011)

la început

la 17 ani poezia te înspăimîntă
la 20 de ani o iubeşti ca un adolescent
la 25 ai vrea doar s-o posezi
la 30 îţi face scîrbă - ce amantă vulgară

la 33 o-nţelegi şi o ierţi
la 40 o poţi bate pe spate ca pe un cal bătrîn
la 45 ai uitat-o
la 48 o scoţi în oraş

şi cîte alte chipuri
şi cîte alte vîrste
alte poveşti
dacă mai este timp
dacă mai este

călătoria

cer un bilet pentru efiria
nu mi se dă
ce să cauţi la efiria
n-a mai plecat niciun tren către ea
de ani şi ani şi
cine eşti tu să
te duci la efiria

cer un bilet pentru efiria
nu mi se dă nimic
cer restul nu mi se dă
cer banii înapoi
e degeaba

cine e ăsta să meargă la efiria
mai aşteaptă nu te sfătuim
e departe pericole
ce ştii tu despre asta
mai bine ia-ţi un bilet
pentru motru pentru mizil
unde-am ajunge dacă
am ajunge toţi la efiria
cer un bilet pentru efiria
mă huiduie mă gonesc mă lovesc
toţi călătorii impiegaţii acarii

cum ţi-ai petrecut vacanţa
mă întreabă indiferent
marele inchizitor
am fost în efiria
şi de ce nu mi-ai spus
zice indiferent marele inchizitor
te-aş fi rugat să-mi aduci
cîteva pietre de pe ţărm

scot din buzunar
cele cîteva pietre fierbinţi
i le întind le ia
fără să le privească
ai grijă îmi spune
cînd te mai duci în efiria
e departe e pericol acolo
sînt lei

fără loc

faci focul în pădure?
răspund că nu
murdărești apele patriei?
zic nu
iei droguri? practici satanismul?
zoofilia necromanţia apostazia?
neg totul

ești sectant ești materialist
ești calpuzan ești cu ăia?
le spun niciodată
fumezi nu fumez
joci pe bani nicidecum
îţi înjuri părinţii?
îţi baţi copiii?
mînii pe dumnezeu?
nici în vis

atunci du-te în rai
du-te singur în rai
du-te-n mă-ta de-aici
pleacă imediat
aici nu e loc
pentru ăștia ca tine

căutam aceleași miresme

poemul regăsit
în iarbă
a doua zi către prînz
pe fondul alb
înconjurat cu cercul roșu
al interdicției

poemul ușor umezit
de ultima ploaie
la capătul călătoriilor consumate
-azi voiajori umili
vor ajunge la marginea mării
se vor scălda în aceleași piscine
cu reginele frumuseții-

poemul regăsit
între brazde de iarbă
o garanție surprinzătoare
înainte ca vara
să se termine cu totul

milioane de dimineţi

dimineaţa trec pe la
catedrala celor opt sute de sfinţi
văd porumbeii ciugulind
isteric statuia grenadirului
şi cobor pe lîngă rîu către
insula mijlocie

nimeni nu mă priveşte
nimeni nu mă întreabă
nimic
nici leii de piatră
prăvăliile de lîngă
şcoala de muzică sînt
închise cu lacăte mari
în cafeneaua lui
petru îmbătrîneşte singur
ca un nefumător
ce rost mai are
să cumperi ziarul
ce rost mai are să vezi
fîntîna cu licornă

la capătul străzii
răsare soarele
şi gara se înroşeşte
ca o negustoreasă pudică

în fiecare dimineaţă
aflu că dacă ar fi ea
ultima din viaţa aceasta
dincolo de calea ferată
mă așteaptă milioane de dimineţi

menajeria

ce viață dulce
să fii hipopotam bătrîn
într-un circ
de provincie

toată lumea îți aruncă
mereu cojile cele mai
gustoase cele mai
parfumate resturi sînt pentru tine
și apă din belșug
parcă niciodată
apa nu a avut
un gust atît de bun

ce bine e să nu mai știi
nesiguranța junglei
înotul printe
peștii enervanți
aici paiele răcoroase
miros plăcut a
putregai cafeniu
ce bine e să fii bătrîn
să nu mai ieși în arenă
nici măcar duminica

să miroși și tu a putregai
a hipopotam bătrîn
atît de tare
încît toți să te lase în pace

filmul pe care l-am mai văzut

păcat că nu poţi muri
decît o singură dată
cînd şi cele mai proaste
spectacole au parte
de repetiţii

ce-o fi fost în capul
lui dumnezeu cînd
ne-a dăruit
o singură moarte

cum ai mai repeta-o
cum ai mai perfecţiona
fiecare detaliu
strigînd aici n-a fost bine
sau dimpotrivă aşa
aşa asta este
cum ai mai schimba
procedeele de sinucidere
ca pe nişte locuri
de vacanţă ca pe nişte femei

dacă moartea mea ar avea
mereu alţi spectatori
aş juca-o cu atîta
însufleţire şi aş citi
cronicile fiecăreia
de sute de ori

întrebarea

am două pisici
una e albă cu dungi negre
alta e neagră cu dungi cenușii
nu e chip să le încurc

una e tandră seara
cealaltă mă mîngîie
doar dimineaţa
şi amîndouă mă pîndesc
amîndouă știu
că sînt tinere şi că
vor trăi mai mult decît mine

amîndouă se alintă
rotesc cozile
mulţumindu-mi pentru
hrana zilnică şi
din priviri
amîndouă mă întreabă
cînd
cînd

celălalt drum

cei care mă pun
să aleg
nu ştiu că
nu am ales niciodată

totul mi s-a dat
totul mi s-a poruncit
totul mi-a fost
băgat pe gît

cei care mă pun
să aleg
nu vor ca eu să aleg
doar aşteaptă
alegerea mea ca să-mi
strige aşa nu
aşa nu
celălalt drum
cealaltă cutie

trecătorul din karona

trecea prin karona
un tip cam zdrenţăros
nu privea pe nimeni
nu dădea bună ziua
un tip cam suspect
după el şi-au zis cetăţenii
după el şi-au
şuierat poliţiştii
după el pompierii
poate ne dă foc după el

ieşea insul acela
zdrenţăros şi suspect
din karona
nu privea pe nimeni
nu-şi lua rămas bun
şi toţi cetăţenii după el
toţi chiar şi copiii
îşi şopteau după el
cine ştie cine e
cine ştie unde se duce

rămăsese în urmă karona
şi toţi după el
după omul acela ciudat
toţi şopteau după el
cine ştie ce vrea să mai facă
da cine ştie
ce planuri are mîrîiau
după el

şi tot aşa pînă s-a auzit tunetul
pînă a strălucit fulgerul
cu care zeii au prefăcut karona
în scrum albăstrui
în bile de zgură sticloasă

eu și omizile

cel mai mult
îmi plăceau omizile
îmi cădeau în păr şi
pe braţe
cădeau din cireşul
atunci tînăr şi
nu le striveam pe toate
deşi îmi plăcea
mirosul lor terciuit

pe cîteva le păstram
pe cele mai groase
le puneam în gură şi
nu le mîncam ci le lăsam
să le simt perişorii pe limbă
pînă se umezeau
bine de salivă
şi nu-mi mai erau
de folos

nu-mi mai plac omizile
rar cînd îmi cade una
în paharul de bere
o arunc cu scîrbă

iar mirosul
sucului lor nu-mi mai
spune nimic

ai îmbătrînit şi tu
cireşule nici
omizi nu mai ai
or să te taie
cireşule ai să vezi

întoarcerea acasă

sîngele şi sudoarea mi-au
lipit părul de cap ca
pe o cască
dar am ucis fiara
am luptat
cu sabia cu unghiile am tras
cu arcul şi cu mitraliera
o zi lungă
sub norii trandafirii ai morţii
şi am ucis fiara
înainte să mă
înhaţe ea pe mine
m-a tăvălit m-a rănit
şi apoi a căzut
ca un munte de carne învinsă
udă de sîngele meu
şi de sîngele ei

aveam sînge în păr şi pe gît
sînge îmi curgea pe piept
pînă la brîu şi pe picioare
sînge picura
mustind apoi în ghete
dar înainte să plec
tot m-am aplecat

şi am muiat un deget
în sîngele fiarei
şi mi l-am şters
de obraz

am intrat în casă
lăsînd pe scară
urme de căcat şi de sînge

- ce e în părul tău
a strigat femeia
ce ai pe mîini a ce
miroşi al cui
e sîngele ăsta

-nu cumva ai ucis
a ţipat ea
nu cumva ai ucis fiara
spune nu cumva ai
îndrăznit s-o ucizi

-al cui e sîngele ăsta
a strigat femeia
bestie nu cumva
ai îndrăznit să ucizi
biata fiară

pînă sus

mi-a spus: fiul meu
ia cocoaşa asta
ia cîrjele astea și
ochiul de sticlă și
gîndește-te cum ai să le duci pînă sus
că liftul nu merge
scara e ruptă iar scripeţii
demult s-au blocat în rugină

mi-a spus: fiul meu
ia puşca asta
nu uita trepiedul pentru ea
mai ia aceste patruzeci de cutii
cu cîte patruzeci de cartușe și
gîndește-te cum ai să le duci pînă sus
că în spate ai sacul cu grenade
iar pe faţă ai masca

apoi mi-a mai spus: fiul meu
ia toate cărţile astea
ia toate hîrţoagele de-acolo
și călimările şi
literele din plumb şi
gîndește-te cum ai să le duci
pînă sus
am privit în sus şi
am zis: facă-se voia ta
dar chiar ai nevoie sus
de toate mărunţişurile acestea?

casa lui basho

casa lui basho era
pe un deal

totul contează

DIN
Trecutul e o sărbătoare
(2012)

trecutul – o sărbătoare

tîmplarul îl ştii
ţii minte cum bătea el
cuiele în cosciuge din
două lovituri cu dosul teslei
intra tot cuiul nu-l
mai scotea nici dumnezeu
îl ştii pe tîmplar
ei a îmbătrînit
de nu-l mai cunoşti
abia se mai tîrăşte
pînă la cîrciuma lui vasile
abia mai ridică paharul
albăstrui cu fundul gros
pînă bea cinzeci trece ora
şi aprinsul unei ţigări
durează pînă mîine

îl ştii pe gropar ştii
cum săpa ca un excavator
ce gropi făcea late adînci
abia îl mai vedeai din ele
dădea de apă plutea mortul
în sicriu ca într-o bărcuță
ei bine a îmbătrînit dacă
pleacă spre cîrciuma lui vasile
la prînz ajunge către seară
şi dacă bea o sută adoarme

dar pe bietul popă îl ştii
ţii minte cum prohodea
cu viteza sunetului
cum învîrtea cădelniţa peste mort
ca pe ciocanul de la stadion
a-mbătrînit săracul noroc
cu enoriaşii că-l duc cu maşina
pînă la cîrciuma lui vasile
îl leapădă pe primul scaun
şi noroc cu vasile că-i mai
ridică paharul la gură

şi pe vasile îl ştii
slab cum era parcă
a pus carne pe el parcă
a crescut a întinerit învîrte
butoaiele ca jonglerii la circ
un bobîrnac dacă dă
vreunui beţiv cade ăla în nas
pe gropar şi pe tîmplar
cînd îi dă cu capul de masă
se aude de la pod iar
pe sărmanul popă îl ia de guler
şi-i repede paharul pe gît

unii spun că l-au văzut pe vasile zburînd
ca un liliac trecea peste sat

somația

stai că trag
a strigat paznicul
stai că trag

a tras
și ecranul s-a pătat de sînge
pata a luat forma
unui fluture
și au zburat amîndoi
spre cea mai apropiată
lumină

infirmitate

cînd merg la o femeie
nu mă gîndesc la femei
ci la ce a scris nichita stănescu
despre femei

cînd am mers
cu un tramvai obişnuit
prin praga
nu prea m-am gîndit
la franz kafka şi la zîmbetul lui
obosit pictat pe tricourile
vîndute în stradă
nici la sufletul lui care
atingea vag pietrele cubice
ale pavajului
ci la rîndurile lui
virgil mazilescu despre
copilăria lui franz kafka

asemenea infirmitate
pe care unii
o numesc postmodernism
este de neocolit
nu poţi scăpa de ea
cum nu poţi de moarte

căprioare n-am vînat
dar am mers cu tramvaiul
şi am intrat în frizerii
şi de fiecare dată cînd mă tund
cristian popescu intră
în frizerie odată cu mine
şi foarfeca din părul meu
îi potriveşte şi lui mustaţa

cele mai frumoase
fraze despre femei
le-au scris un impotent român
şi un homosexual american

de cîte ori îmi aduc aminte
de lucrul acesta
mă bucur
de paralizia mea reflexivă
ca un olog
împins cu căruciorul lui
de franz kafka
de-a lungul şinelor de tramvai
care taie praga în două

cum se anunță o victorie

şapte mesageri au plecat
de pe cîmpul de luptă
să ducă vestea victoriei

şapte curieri să poarte vestea
unei victorii mari
într-o ţară mică

primul a murit imediat
călcînd pe o mină care nu ştia
că războiul s-a terminat

al doilea s-a oprit la un han
să mănînce şi s-a îmbolnăvit
de maţe atît de rău că a ieşit din el
și vestea strălucitei victorii

al treilea a întîlnit o femeie
nu mai văzuse femei
de treizeci şi patru de luni
și femeia a spus că dacă el
o lasă şi pleacă să ducă o veste
pe care oricum toţi o vor afla
ea își va tăia beregata

al patrulea curier
s-a oprit la o cîrciumă
şi a strigat că are o veste bună
a zis-o şi s-au pus toţi pe băut
pînă cînd au uitat
de ce începuseră să bea
şi au băut mai departe

al cincilea dintre curieri a rătăcit drumul
şi nimeni nu l-a mai văzut

al şaselea s-a gîndit la vestea cea mare
ca la un lucru de preţ
a început să facă aluzii la un secret
uriaş pe care l-ar şti numai el
dar nimeni nu i-a dat
niciun ban ca să-l afle

numai al şaptelea mesager
a ajuns în oraşul cel mare
capitala unei ţări mici
şi a strigat: am învins
şi-a închipuit o adunare imensă
cu steaguri fluturînd cu el purtat
pe braţe curierul victoriei

dar cei care s-au adunat
i-au cerut să arate dovezi
cum numai tu ai ajuns
cum de eşti singurul care ştie
dacă eşti un duşman un spion
mulţumeşte cerului
că nu te spînzurăm pe loc
şi pleacă de-aici cu minciunile tale

ultimul curier şi-a smuls hainele
le-a arăta cicatrice de gloanţe
şi urme de baionete le-a strigat
oameni buni
credeţi-mă că am învins iar dacă mint
să mă prefacă dumnezeu
într-o bucată de stîncă

. iar dumnezeu
-cine ştie de ce –
l-a prefăcut într-o stîncă
o statuie de piatră dar una uriaşă
care luminează noaptea pînă departe
de parcă ar fi acoperită cu foc

o să plec o să uit

nu ştim ce se petrece
în camera de alături
cîteva foşnete
sunet de paşi întrerupt
poate un strop de parfum
ieşind pe sub uşă

nu putem şti
ce se întîmplă alături
semnele sînt prea puţine
ca să bănuim

poate doi oameni se iubesc
sau se despart poate
se pun la cale războaie
ori armistiţii şi poate
nu e nimeni doar vîntul
care foşneşte imită paşii
aduce parfumul

poate că nu există
nimic alături şi dincolo
de uşă e o grădină sau
o prăpastie nesfîrşită

cînd uşa se va deschide
trebuie să ne
aşteptăm la orice

au mai trecut

şi cînd pe acele străzi
se vor auzi iar
rîsetele gloriei
vom fi poate prea bătrîni
sau vom vrea
să fim uitaţi
la marile ceremonii

şi cînd înţelegi
că nu e uşor
să porţi mantii de gală
mitre şi coroane
oricum nimeni
nu ţi le mai oferă

au trecut
douăsprezece clipe
de cînd ultimii paznici
au închis grilajele
au pus lacătele
au căscat mulţumiţi

îi privesc şi
le înţeleg fericirea
banală ca aerul

doar aștept și eu noaptea
ca să adun un strop de răcoare
au trecut douăsprezece clipe
și totul e în sfîrşit
adevărat liniştit înspăimîntător

pe lac

am fost pe un lac
şi mi s-a părut
că aş fi singur
vîslaşul învîrtea încet
o singură vîslă prinsă
ca o lingură din lemn
la capătul bărcii
și barca înainta

nu ştiam niciunul dintre noi
vreo limbă în care
să ne fi putut înţelege
şi cred că oricum am fi tăcut

barca înainta
spre un loc unde
nu mai fusesem niciodată
o pagodă se oglindea
în lac și m-am bucurat
că nu știu limba
vîslaşului și nu pot
să-l întreb unde mergem

primăvară în galileea

un cimitir mic
la marginea mării
apa ei se vede
nemişcată o stîncă
strălucitoare printre
palmieri

cei care trec pun cîte
o piatră rotundă
pe lespedea poetului
palmierii foşnesc deşi
vîntul abia adie
foile cărţii foşnesc

la capătul lespezii
care acoperă
poetul o cutie din fier
îi ascunde cărțile

vin copiii gălăgioşi
copii îmbrăcaţi
în culori vii se întrec
să pună pietre rotunde
pe lespedea poetului
să ţină în mîini
cărţile lui cu foi uscate

se face linişte
se citesc vorbele poetului
palmierii foşnesc uscat

- ce trebuie să
înțelegem noi din aceasta
întreabă învățătoarea
- că poeții sînt muritori
răspunde copilul

de ce păianjenul urcă pe zid

o alee chiar lîngă mare
şi pe ea trec trei femei
tinere
una are părul negru şi
o rochie de purpură
alta are păr roşu
iar rochia ei este
albă mai albă decît
oglinda mării a treia
are părul galben şi
rochia ei este neagră
neagră ca spinarea unui delfin

şi eu am desenat pe nisip
cercuri mari şi mici
am făcut din cercuri şi scoici
singurul model credibil
al universului

coborînd de pe alee
spre mare trei femei
calcă pe cercurile mele
risipesc scoicile aşezate
în singurul model cunoscut

al lumii
şi intră în mare
şi sparg luciul mării
şi se pierd în ea
fără să lase universului
nicio speranţă

pagoda din munţi

dacă ai fi
o tulpină de bambus
ai putea fi stîlpul
unei mici pagode din munţi

sau doar pipa
din care un bătrîn
neştiutor de carte
şi-ar fuma tutunul sau
opiul de fiecare zi

dar dacă ai fi
doar o tulpină de bambus
nu ţi-ar păsa
dacă eşti pipă sau stîlp

cauza

această poveste începe la troia
ahile vă amintiţi
s-a supărat îngrozitor
pe agamemnon
a refuzat să mai lupte
și totul din cauza unei femei

da această poveste începe la troia
mai mulţi bărbaţi
au asediat cetatea
ştiţi bine s-au mîniat
pe un troian care răpise
nevasta unuia dintre ei
şi totul şi totul
din cauza unei femei

această poveste începe la troia
unde un fost băiat de prăvălie
a descoperit cetatea
arsă cu templele sfărîmate
cu zidurile prăbușite
cu toate comorile împrăştiate
la întîmplare
totul din cauza unei femei

această poveste se încheie aici
din cauza unei femei
care îmi strigă
să las poveştile
şi să vin la masă
că supa e gata

am privit o mierlă pe țărm

dincolo de brațul de mare
se vede olimpul
o creastă orgolioasă
sub zăpezi
într-o zi oamenii
au ajuns și acolo
iar zeii s-au retras resemnaţi

deasupra braţului de mare
sclipeşte plină pe jumătate
luna albă acoperită
parcă de zăpezi
într-o zi oamenii
au ajuns și acolo

chiar deasupra orizontului
a apărut o stea
o stea strălucitoare
ca un gheţar ca
ochiul unui zeu
dar într-o zi
dar într-o zi
oamenii vor ajunge și acolo

ca florile din mai

n-am mai trecut demult prin sat
şi-mi spune
un om ce de pe-acolo a venit
că s-au înmulțit crucile
şi-n cimitir
dar mai ales
pe marginea drumului

ăl cu remorca plină de porci
ăl cu microbuzul
și calea ferată
ăl cu ciocnirea frontală

merg spre biserică
privesc zăvoiul aproape negru
văd ciocadia cum curge
furioasă de parcă
n-a mai curs de cincizeci de ani

aud berzele
clămpănind a pustiu
și susurul neliniștit
al televizoarelor
încolo nicio lumină

ies din cimitir
o iau pe liniuţă
şi mă trezesc
că-mi spune satul „dumneata"
apoi că fug toţi
într-o direcţie necunoscută

nu înţeleg nimic
prind numai un murmur
doar cîteva cuvinte

ăl cu remorca
și cu calea ferată
ăl cu ciocnirea frontală

DIN
Celălalt țărm
(2017)

celălalt țărm

cînd vom ajunge
la marginile mării
şi dumnezeu ne va privi
ca pe nişte şcolari întîrziaţi
va pune îngerul
să ne întrebe
unde aţi zăbovit
pentru ce rănile
acestea din palmele voastre
că doar
nu aţi mers în mîini

o să răspundem că
ne-am prefăcut
în păianjeni că opt
picioare ne-au crescut
prin credinţă
ca să ajungem
de patru ori mai iute
la ţărmul fierbinte
unde ne aştepta
mila lui ca o mare
fără nicio cută

o să spunem că
ne-am rănit în scoici
în cioburi şi tinichele
ne-am ars în
mucuri de ţigări
şi focuri uitate
ştiind că apa mării
o să ne vindece oricum

dar aţi venit prea tîrziu
va clătina din cap îngerul
nici chiar răbdarea noastră
nu e fără sfîrşit chiar dacă pare
nici măcar marea nu e
fără sfîrşit chiar dacă pare
şi nu-i vezi celălalt ţărm
ce mai vreţi acum de la noi

o corabie o să răspundem
o corabie ca să plutim
pe marea îndurării lui
şi să vedem
dacă are sau nu sfîrşit

poemul cu cămilele

să-ţi iei cîteva cămile
mi-a spus beduinul nu
trebuie să fie multe
să te ruinezi cu hrana lor
patru-cinci sînt de-ajuns
dar să ştii că sînt ale tale
că în orice dimineaţă
poţi să le pui marfa în spinare
și să pleci către nord

să-ţi iei nişte corăbii
mi-a spus palicarul
nu multe să te bage la cheltuială
la o adică ajung două sau trei
dar să le ai să le vezi în port
dimineaţa și cînd îţi vine chef
să le încarci cu marfă
și să pornești către sud

nişte căruţe să-ţi iei
mi-a spus căruţașul
o turmă de oi zise munteanul
un camion sau două mă îndemnă altul
măcar un elicopter
să fie al tău

să poţi zbura oricînd
către apus
să ai
o cobră liniştită sau două
mă sfătui fachirul

o lumînare să-ți iei
spuse călugărul nu mai multe
una este de-ajuns
să ştii că o ai şi că o poţi
aprinde oricînd
la lumina ei
să citești psalmii

și să știi că dacă se mistuie și
se stinge nu mai ai nevoie de nimic
pentru că ai învățat
psalmii pe dinafară

atunci - în ianuarie

să mă rătăcesc
într-un oraş pe care-l cunosc
să mă rătăcesc
pe străzi care se taie
numai în unghiuri drepte
pe străzi plate
la care doar numele
amintesc lanţuri de munţi

în jur sînt oameni dar ei
vorbesc o limbă necunoscută
în jur sînt case
dar ele sînt toate la fel
să mă rătăcesc
într-un oraş pe care-l cunosc
căutînd o biserică
pe care n-o zăresc după turle
sub un soare
ce nu-mi arată
punctele cardinale
şi nimeni să nu-mi poată
spune în ce direcţie să merg

e-atît de bine
cînd caut o biserică ştiută
dintr-un oraş cunoscut
şi cînd n-o găsesc dar sînt sigur
că îngerul meu
s-a rătăcit şi el odată cu mine

berbecul

cinci oameni
vor să omoare un berbec
cel mai ușor
zise primul
este ca voi patru
să ţineţi berbecul
de cîte un picior iar eu
să-i tai beregata

al doilea spuse
mai uşor este ca voi patru
să răsturnaţi berbecul
pe spate iar eu
să-i înfig ţepuşa în inimă
în inimă
în inimă

dar mai lesne spuse al treilea e ca voi patru
să ţineţi berbecul pe loc
şi eu să-i trăznesc un ciocan
fix între coarne

şi cel mai uşor
zise al patrulea este
ca voi patru
să vă dați mai încolo
iar eu să împuşc
berbecul în cap

al cincilea nu zise nimic
se uită lung la berbec
şi cu privirea lui
începu să stingă
stea după stea
pînă cînd berbecul
se şterse definitiv de pe cer

fiecare nor aproape albastru

primul alergător
are în mînă o torţă
al doilea duce un măr
al treilea o bucată de lemn
parcă ar fi o păpuşă

nici n-ai vedea torţa
în soarele dimineţii
dacă nu ar fi fumul
nu ai vedea nici mărul
dacă nu ai şti
că acolo este un măr
iar păpuşa din lemn
poate nici nu există

în tinereţe – zice pescarul -
aşa fugeam şi eu
uite aşa alergam
ca nebunul pe plajă
ba cu un măr
ba cu o figurină de ipsos
vopsită ca un măr
de fapt îmi plăcea
să adulmec fumul torţei din faţă
şi cel din spate îmi striga
nu te opri nu te opri
am început
să simt mirosul de măr

în oricare zi

în fiecare zi
mă apuc de altceva
şi după o vreme
mă trezesc făcînd
acelaşi lucru

dacă sapi într-o grădină
zece fîntîni
vei bea din toate
aceaşi apă

dacă săruţi toate
femeile dintr-un oraş
vei avea pe buze
acelaşi gust de var uscat
al zidurilor
care întineresc primăvara
sub iederă

cum poate crede cineva
că îmbătrînind te apropii
de înţelepciune
cînd zilele cu ceaţă
trec întocmai
cu cele reci şi stinghere

în fiecare zi
mă apuc de altceva
și după o vreme
mă trezesc făcînd
același lucru

voi afla pînă la vară de ce

m-au întrebat
acest briceag
această lingură
uitate în grădină
ce pot însemna pentru tine

ştii bine
sînt doar două
obiecte banale
ce pot fi
bărbatul îndrăgostit
şi femeia care-l refuză

m-am întrebat şi eu
mi-am răspuns că
lama cuţitului
desparte viaţa de moarte
iar lingura este doar
sapa improvizată
cu care o adolescentă
sîngerînd pentru prima dată
îşi îngroapă
cea din urmă păpuşă

dar al treilea
cel care-i privește de sus
cel care știe unde
se vor întîlni și de ce
se vor despărți
acela unde se află?

oriunde veți găsi
murdare de pămînt
un biet briceag
o sărmană lingură
veți ști că nu
sînt doar două
și că al treilea
nemișcat
le privește

la mancha

n-a mai rămas
nicio moară de vînt
numai vîntul

nicio arenă deschisă
doar pozele toreadorilor
agăţate prin cîrciumi
şi săbii adunate
în prăvălii cu suveniruri

în catedrală am pus
o monedă măruntă
și într-o cutie s-a aprins
o lumînare electrică
să nu afum
pereţii lui dumnezeu
o lumînare ieftină sub sticlă
intangibilă şi numai pentru
sufletul meu neliniștit

fiecare cuvînt
fiecare poem
toate gîndurile
numai și numai păcate
și un singur înger
iertîndu-mă prea ușor
dinainte

noaptea din avion
se văd atîtea lumini
atîtea lumînări
aprinse şi de neatins
pentru fiecare
dintre cuvintele mele

Necunoscutul

Dacă merg pe străzi pline de lume,
Toată lumea mă știe pe nume.
Dacă trec cumva printr-o piaţă,
Toţi mă cunosc după faţă.
La ghişee, ştiu foarte precis,
Funcţionarii mă cunosc după scris.
Dacă vreau să cumpăr ceva
Îmi dau vînzătorii măsura mea,
Iar la cîrciumă dacă merg, cum se face,
Chelnerii ştiu ce bere îmi place.

Taximetriştii de zi și de seară
Îmi reţin adresa pe dinafară.
Oricît aş trece de iute, grăbit,
Mă simt hăituit, stingherit.
N-am unde fugi de mulţimea isterică,
Abia dacă pot intra în biserică,
Să fiu sigur că, din ceata cerească,
Nimeni n-o să mă mai recunoască.

Stau şi mă rog între făclii fără număr
Pînă cînd simt o mînă pe umăr.
Sînt uimit, dar foarte curînd,
Cineva spune blînd:
-Ai venit să vezi care-i treaba?
Ce mai faci, măi, Baraba?

Ceasornicarul

Odată-n an, sau chiar mai rar,
Îl caut pe ceasornicar.
Și nu mi-e drumul în zadar:
Lăsaţi-l – zice - că-l repar.
Dar eu demult stau ca pe jar.
Zău, nu am timp – grăbit sînt foc.
Te rog, repară-mi-l pe loc.

El scoate dintr-un galantar
O trusă cu instrumentar,
Își pune-un fel de ochelar
Și meşterește un minut
Spunîndu-mi: gata, l-am făcut.

Am observat ceva bizar
Privindu-l pe ceasornicar:
Mă uit la frunte şi la deşte
Și văd că nu îmbătrîneşte,
Iar fiecare rid la el
De trei decenii e la fel.

Chiar părul, altfel grizonat,
De zeci de ani e neschimbat.
Nu pare nici mai cocoşat,
Nici dinţii nu i s-au stricat -
Același alb imaculat.

Odată-am prins a-l întreba:
De cînd te ştiu pe dumneata?
Şi mi-a răspuns cum se cuvine:
De cînd te ştiu şi eu pe tine.

Dar, lucru neobişnuit,
De cînd îl caut, negreşit
O dată-n an, cum am vorbit,
Nici eu n-am mai îmbătrînit.
Oglinda-n orice dimineaţă,
Parcă-mi arat-aceeaşi faţă.

Ieri, răsfoind nişte ziare,
Văd că nevastă-mea tresare
Şi-mi zice, arătînd ziarul:
Vezi? A murit ceasornicarul.

DIN

Poeme cu înger

(2018)

visul uitat

în visul acesta
a rămas un înger şi-atît
ca umbra unui
dirijabil peste o plajă pustie
iar lumea s-a dizolvat
şi a dispărut
spre un ţinut
pe care nimeni nu-l ştie

în visul acesta
doar îngerul meu
şi spaimele adunate
fac ei singuri o lume
pentru care mă lupt
cu gînduri risipite
şi cu păcate

dar visul ciudat e făcut
doar din culori vagi
nu are cuvinte
voi muri sau mă voi trezi
cum n-aş mai fi vrut
şi desigur
n-o să-l ţin minte

nu mai aud

îngerul meu
nu e făcut din lumină
cînd e departe
e o oglindă strălucitoare
ca apa morţilor
pe drumurile verii
cînd e aproape
este rece
ca o torţă sculptată
în gheaţă

cînd nu e cu mine
este imens şi
înfricoşător m-ar strivi
dacă n-ar fi
moale ca norii
iar cînd e lîngă mine
e mic şi fragil
o vietate cît
să o ţin în palmă
şi s-o mîngîi
pe blana catifelată

îngerul meu
nu mi-a vorbit niciodată
și nu știu de ce
poate e mut
poate că îngerii
n-au darul vorbirii
ştiu atît de puţin
despre ei

dar poate că îmi vorbește
și eu nu-l aud
poate îmi dă sfaturi
ori mă ceartă îngrozitor
îmi anunţă pericole
pe care nu le pot ocoli
pentru că nu am
auzul potrivit pentru
vorbele sale

uneori cred
că l-am auzit cîndva
şi mi-am pierdut deodată
simţul acesta
prin care glasul său
ajungea la mine
uneori cred
că l-am auzit cîndva
și mi-am pierdut
memoria în care
păstram vorbele lui de argint

cred uneori
că îngerul meu
ar putea să-mi redea într-o zi
auzul pentru glasul său
dar nu vrea s-o facă

iar cel mai teamă
îmi este de secunda
cînd voi începe din nou
să-l aud

din somn

de ce îngerul meu
e nevăzut
de ce nu stă lîngă mine
cum am să ştiu dacă a apărut
dacă a plecat sau
abia dacă vine

aş vrea să ştiu dacă
a făcut întîmplarea
să fie aici chiar acum
și să-i simt răsuflarea

măcar boarea lui de parfum
să tremure puţin
flacăra lumînării
să se mişte perdeaua
ca din senin
să se tulbure culorile înserării

un semn de nelinişte
oricît de mic
să dea în colivie canarul
să iasă un abur ca din nimic
neatins de nimeni
să se mişte paharul

ştiu că e aici şi cînd dorm
dar nici măcar în vis nu se-arată
îi văd totuşi bine aripa rece
şi îi simt privirea catifelată

cum de le simt mereu
fără nicio dovadă
şi cînd trei sferturi din ce sînt eu
nu crede-n el şi nu vrea să creadă

lumînare pahar neclintite rămîn
nici un pas nu atinge podeaua
doarme canarul iar eu tot amîn
să văd ce ascunde perdeaua

ce-ar fi să scriu

ce-ar fi să scriu şi eu
ca mulți mulți alţii
un poem de dragoste
un poem de dragoste pentru tine
să îţi descriu mersul ochii
felul în care vorbeşti

ce-ar fi să spun şi eu
toate acele lucruri
să te compar cu o
dimineaţă de primăvară
cu un înger
care mă conduce către paradis
prin străzile întortocheate
şi abrupte ale cetății

de ce ar vrea alţii să știe
ceea ce ştiu numai eu
tot ce-am visat atîta vreme
şi nici măcar nu ți-am spus

ce bizar ce nepotrivire
să scriu pentru alţii
după atîta vreme
de cînd te ştiu şi
de cînd nu te ştiu
un poem orgolios şi naiv
care niciodată
n-o să te poată cuprinde

o stea pe alee

aş vrea
să te ţin în braţe cînd dormi
ca să văd
toate visele tale
ca pe nişte filme muzicale

nu m-aş plictisi niciodată
cînd s-ar mai repeta
aş învăţa
toate replicile
şi toate cîntecele pe dinafară

fiecare bătaie de inimă
de-a ta
o să fie o nouă secvenţă
le voi şti în curînd
atît de bine
încît o să pot
sări în visele tale
ca să joc cîte un rol

o să joc foarte bine
cu tot talentul
ca să merit aplauzele
ritmice ale pulsului tău

şi toţi îngerii tăi se vor
aduna să mă vadă
şi să-mi dea premii
la toate galele

cînd o să mor
îmi vor face o stea
pe aleea vedetelor
vei călca pe ea
şi eu o să simt pasul tău
ca pe încă
o bătaie de inimă

cîteva întrebări

cum
tu eşti moartea mea
şi de ce eşti atît de
frumoasă de ce
ai ochii atît
de strălucitori
şi de umezi de ce
buzele tale
sclipesc în întuneric
de ce ai mîini atît de moi
şi pielea atît de fină
încît fără să te ating
simt prin ea
zbaterea unui
altfel de sînge

tu eşti moartea mea
şi de ce n-ai venit
mai devreme
te-aş fi aşteptat
pe trepte cu un
buchet de trandafiri
poate am fi dansat
după cîntecul acela
care-mi plăcea
poate am fi băut şampanie
în oraşul ales de tine

de ce ai venit
abia acum
ca o vecină drăguță
care cere împrumut
o linguriță cu zahăr
de ce acum cînd
nu te mai pot
întîmpina cum
se cuvine
și nici măcar
nu te mai pot urma
pe străzile din
cartierul bizar
pe care îl visam
între insomnii

și dacă tot ai venit
de ce nu-mi spui
nimic de ce refuzi
chiar paharul cu apă
pe care ți-l mai pot
oferi și de ce
nu-mi ceri
nici măcar să vin
cu tine pînă la
anticariatul din colț
unde cărțile mele
și ale tale
s-au îngălbenit demult
sub pulberea parfumată
a cuvintelor noastre

parfumul

lumînarea nu miroase a seu
ci frumos ca îngerul meu

și marea nu miroase a sare
ci a îngerul meu cînd apare

pădurea în zori sau spre seară
dă miasme de înger ce zboară

şi fumul maşinilor pe şosea
are parfum de înger care plutea

sîngele din abator închegat
are mireasmă de înger curat

și locomotivele vechi cu lignit
au iz de înger ce de-abia a pierit

cînd intru în beciuri ori în închisori
simt aromă de înger în nări

și vinul din fiece cramă
cu efluvii de înger mă cheamă

numai eu cît de bine spălat
îmi miros a iad şi-a păcat

o lună plină

pe strada mare dintr-un oraş mic
maşinile trec printre mese de tablă
aş vrea să nu mă gîndesc la nimic
sub luna turtită şi oarbă

în dosul bisericii mormintele kitsch
de şmecheri care-au dat tunul
par strîmbe ca nişte ţepi pe arici
nihil sine deo scrie pe unul

îngerul meu a plecat, mă preling
pe lîngă porticuri din zidărie
luna mă bate-n ochi vreau s-o sting
şi să zac sub adierea sălcie

un vînt chinuit în seara coclită.
dacă el m-ar vedea cu aripa lui
m-ar răcori aş avea privirea umbrită
de făptura sa ca de un geam albăstrui

văzută prin el, luna devine frumoasă
rotundă, fără cearcăn, plutind
ca o navă ce revine acasă
peste valuri ce n-o mai cuprind

m-aş culca pe pavaj – n-ar fi greu -
să mă calce oricine ar trece
şi să-mi închipui că e îngerul meu
a revenit şi n-o să mai plece

două lacrimi

cînd îmi înfig
dinţii în umărul
rotund al îngerului meu
el tace
pentru că îngerii
nu simt durerea

cînd îmi strîng
degetele în jurul
braţului rotund
al îngerului meu
el nu spune nimic
pentru că îngerii
nu simt pasiunea

cînd îmi înfig
privirea în ochii
caifelaţi ai îngerului meu
el nu închide ochii
pentru că îngerii
au mereu
ochii deschiși

dar la privirea mea
îngerul meu lasă
două lacrimi
să-i coboare pe față
şi îmi spune
acestea nu sînt
două lacrimi
pentru că aşa cum ştii
îngerii nu cunosc
plînsul

semnele trecerii

petalele florii
nu păstrează nicio urmă
a zecilor de insecte
care s-au aşezat
între ele

nici catedrala
nu are
pe dalele umbrite
în aerul ei răcoros
nicio urmă
a îngerilor
care au străbătut-o

dar există insecte
aşa cum există şi îngeri
le aud zumzetul
le percep foşnetul

și dintre toate insectele
un singur fluture
îmi intră pe fereastră
un singur înger
îmi trece prin ușă
îmi trece prin vise
și nu îmi lasă nimic
nicio umbră măcar

un gînd dimineața

țipete de cocoşi
pe amîndouă malurile gîrlei
anunţă un răsărit
luna aproape plină
abia a trecut de zenit

văd raze roşii
printre frunzele din zăvoi
şi mă gîndesc
ce-o să se-aleagă din noi

de ce am mai primit
încă o zi
îl întreb pe îngerul meu
e o răsplată
sau o pedeapsă pentru
păcatul făptuit tot mereu

de ce am voie
să privesc o coţofană sprinţară
de ce voi apuca
să văd nori
la fel de roşii spre seară

vom mai fi împreună
vei mai şti ce gîndesc
voi vedea

îngerul pe care îl bănuiesc
şi dacă da va fi vederea lui
recompensa dorită
sau mustrarea
cea mai cumplită

întreb îngerul dacă
va sta pe ultimul prag
ca un judecător
sau ca
izbăvitorul meu drag

rondul de noapte

secunda acestui vis
este cea mai
lungă secundă a lumii

în ea îngerul meu
îmi povesteşte viaţa lui
nesfîrșită
în care eu
sînt doar secunda care-a trecut

voi fi

nu vreau să te
întîlnesc pe o cărare
acoperită de cetină
nu vreau să stăm
în vreo căpiţă rustică de fîn
nici măcar
în poiana în care
dansează titania cu spiriduşii
nici măcar
la ţărmul obosit al mării

vreau să te urmez
într-un oraş vechi
şi întortocheat
cu străzi înguste
şi mărginite de cimitire
în care morţii nu se mai
îngroapă sub ţărînă
ci sub alte rămăşiţe de morţi

că trecem prin galerii
despre care se ştie demult
că sînt bîntuite
şi spectrele
nu se mai pot număra

să stăm alături în
catedrale cu băncile
lustruite de credință
şi crăpate de sunet de clopot
cu dalele podelei spintecate
de ceasuri solare
şi vaiete de orgă

numai aşa voi afla
din nou
că eşti îngerul meu
de răcoare şi de tăcere
şi te voi privi ascuns
de fîşiile ploii
pe trepte atît de bătrîne
încît le refuză şi iarba

iar duminica voi fi
o statuie vivantă
pe podul oraşului
înfățişînd un strigoi
grotesc şi
fără nicio identitate

escorial

toate visele mele
sînt nişte regi
aşezaţi în firidele
unor cripte somptuoase
rafturi pentru
cei care au domnit
rafturi pentru cei
care ar fi putut
să domnească
poliţe mari
pentru mame de regi
vegheate de
acelaşi înger
aspru şi nemuritor

niciunul nu s-a ridicat
spre cerul albastru
peste munţii
de piatră goală
ca niște maxilare
încleștate
toate stau
în niște cutii
de conserve din marmură
şi nu
aşteaptă învierea

un călător
cu zeci de bagaje
pornit spre
țara făgădunței
şi fiecare lucru
aflat în cufere
are un geamăn
închis în
sarcofagele de acasă

îngerul meu m-a prevenit
nu există
pămîntul făgăduinței
doar drumul
scuturat de maree precise
către el
în vreme ce
trupurile zac
în pămîntul care
se depărtează în urmă
iar umbrele lor
încă speră
că or să mă ridice la cer

În grădină

De cîte ori sap în grădină,
Găsesc cîte-o ţeastă de om,
A devenit o rutină.
Le scot din pămînt, le spăl şi mă mir:
Ce-a fost grădina mea? Cimitir?
Şi dac-o fi aşa, care este
Secretul de găsesc numai ţeste?
Din oamenii ăia n-au putut să rămînă
Coaste, femure sau poate vreo mînă?

Mă gîndesc, deşi sap tot mai rar,
Că am ajuns un fel de gropar.
Dacă vede cineva, e de rău:
Mă va crede ucigaş sau călău
Şi va întreba, pe bună dreptate:
Unde sînt oasele toate?
Cine a luat, unde a vîrît
Şi pentru ce pricine stranii
Osemintele, să nu rămînă decît
O mulţime de cranii?

Ce să fac cu atîtea hîrci, nu se ştie,
Că nu-s două sau patru.
Să m-apuc de anatomie?
Să le dau la vreun teatru?

Atîtea cranii am scos din ţărînă
Că aş putea zidi o fîntînă,
Aşezîndu-le, cu mortar între oase,
În jurul gropii - albe şi luminoase.
Mă întreb dacă undeva, într-o ţară,
Scot alţii vertebre din lut
Ori numai degete din pămînt or s-apară
Sau clavicule doar şi atît.
Cine are timp să stea pe-ndelete
Şi să împartă atîtea schelete?

Încă un lucru de care-s uimit:
Toţi ăştia, cînd au murit?
Cînd a fost vreme să crape
Şi gropile lor cine-a reuşit să le sape?
Şi încă o dată: pentru ce vină
M-am trezit cu ele-n grădină?

În noaptea muzeelor am ieşit la plimbare
Am fost la pinacoteci,
La armele medievale
Şi am intrat, dintr-o joacă,
La morgă, deşi eram sigur
Că n-o să-mi placă.
Pe rafturi lungi, în sălile reci,
Asemeni unei biblioteci,

Erau numai borcane şi nici unul gol:
Toate aveau cîte un creier
Plutind în formol.
Păreau nişte foetuşi de zei
Extraşi prin avorturi discrete,
Mari şi mici, răsucite, cu pete,
Unele secţionate în două sau trei,
În recipiente frumoase, cu etichete.

Era multă lume şi toţi se mirau:
Atîtea creiere! De unde le iau?
Dar craniile în care au funcţionat
Unde oare le-au îngropat?

DIN

Pisica din Kavala

(2019)

pisica din kavala (η γάτα στην καβάλα)

creaturile din kavala
sînt mai aproape de mare
și poate de dumnezeu

pisica din kavala
m-a privit cu ochii ei
rotunzi și galbeni
ca și cum mi-ar fi
transmis o epistolă
a apostolului pavel
era slabă
ca un sfînt
pictat de grecul el greco
era vioaie și ageră
cum poate era
femeia din tracia
creștinată de pavel

taverna lui ioan
era pe o fundătură
pisicile lui
se jucau în stradă
fără primejdia mașinilor

l-am întrebat pe ioan
mai cărunt decît mine
şi mai bronzat
dar născut cam deodată
în care dintre
pisicile lui
s-a cuibărit sufletul femeii
creştinate de pavel

-cred că în asta
care ţi-a plăcut şi ţie
poţi s-o iei la tine
o să crească
şi o să se facă frumoasă
de altfel să ştii
că e motan
dar ţi-l dăruiesc cu plăcere

în piața ovidiu

doar treceam prin
piața ovidiu
pe lîngă niște
sarcofage orgolioase
ale unor greci
morți la cîteva secole
după ovidiu

grecii vorbeau
repede între ei
și i-am întrebat
dacă au auzit de ovidiu
n-am auzit noi
cu comerțul de vin
și ulei e greu
comerțul pe mare
în zilele noastre
și valuta tot crește

se ridicase o lună
imensă de după minaretul
geamiei
ovidiu stătea
cu spatele la mare
și privea gînditor
cu mîna la bărbie
spre o terasă
cu pizza și bere
vin și cafea

mai încolo stătea
eminescu el cu faţa la mare
şi la fel de tăcut
sute de catarge
lăsau malurile sub lună
ducînd vin şi ulei şi speranţe

ovidiu tăcea se auzea
numai larma
negustorilor greci
tocmindu-se pentru
fiecare drahmă în plus

m-am îndreptat de la ovidiu
către terasă spunîndu-i
în gînd cu seneca
artes serviunt vitae
sapientia imperat

i-am spus fetei
care ștergea mesele
și potrivea scaunele
că vreau două pahare
cu vin
să beau cu ovidiu

a trecut ora închiderii
am muncit toată ziua
nu mai deschid nici
pentru mama

şi mai lăsaţi-l în pace
pe ovidiu
că toată ziua
au băut cu el trecătorii

atunci o să vin mîine
dar e deja mîine - a zis –
e miezul nopţii
şi patru minute
vedeţi ce lună
a ieşit de după moschee
poate într-o zi
oamenii vor ajunge pe lună

dar au ajuns domnişoară
asta a fost demult
în copilăria mea

eu nu ştiu ce-a fost
în copilăria dumneavoastră
că nu mă născusem pe-atunci
eu nu ştiu ce-a fost
în capul lui ovidiu
pe care stau pescăruşii
că nu mă născusem pe-atunci
eu atîta vă spun:
dum eris felix
numerabi multos amicos
tempora si fuerint nubila
solus eris

alt poem cu înger

venise ehei
zodia scorpionului
cea necruţătoare
cînd îngerul meu m-a întrebat
ce am
ce mă doare

de ce să-ţi spun
îngere
durerile mele
cînd ştiu că n-ai să le vindeci
ci ai să mă cerţi pentru ele
de ce să-ţi mai zic
de ce sufăr
cînd nu mai ai nicio vietate
uitată în cufăr
o speranţă care să îşi aşeze
aripile pe tristeţile mele
ca să mă consoleze

intrasem în zodia
săgetătorului cea nerăbdătoare
și îngerul meu
nu mai venea în vis
cu umbra lui călătoare

ştiu că eşti acolo ehei
îi spuneam
chiar dacă nu mă întrebi
ce mai am
ştiu că vezi toate îndoielile din mine
ca printr-un geam

s-au mai rotit zodii ehei
şi planete
văd umbra îngerului meu
pe perete
nimic n-a mai întrebat
nimic n-a mai zis
dar îl aştept să mă certe ehei
în oricare vis

cu zeii

yan liben a împodobit
cu desene trei vase
din porţelan
primul pentru zei
al doilea pentru împărat
şi ultimul pentru sine

yan liben a pictat apoi
trei stampe
cu cer mare şi joncă
aşa cum se cuvine
prima pentru zei
al doua pentru împărat
şi ultima pentru sine

apoi yan liben
a clădit o colibă
de ce una singură
au întrebat ucenicii lui

yan liben a răspuns
pentru că voi fi onorat
ca zeii să locuiască
împreună cu mine
iar dacă împăratul
o să mă viziteze
îl voi lăsa pe el
să locuiască împreună cu zeii
iar eu voi dormi
alături de copacul de colo

poeții

voi poeţii credeţi
că lumea întreagă
e la picioarele voastre
că aveţi dreptul
să nu faceţi nimic
doar să scrieţi

voi poeţii credeţi
că aveţi îndreptăţire
să vă holbaţi
la toate femeile
să beţi
fără măsură
în numele artei

voi poeţii vă închipuiţi
că soarele răsare pentru voi
că luna apune
să vă facă vouă plăcere

voi poeţii trăiţi
pe socoteala altora
şi tot voi rîdeţi de ei

ce să facem
am zis eu
așa sîntem
noi poeţii

subiecte

dimineaţa se rostogolea
la poalele muntelui
era încă răcoare
cînd antistene întreba
ca un bun maestru
ce subiect şi-ar dori
discipolii săi
pentru ziua aceea

despre viciu
şi despre nebunie
răspundea îndată
tînărul diogene
şi dacă mai e vreme spre seară
despre zădărnicie

antistene îl îndemna
pe diogene
să se bucure de ceaţa muntelui
de aerul sărat al mării
și apoi să răspundă

despre boală
răspundea diogene
acum recules
despre bube şi
durerile trupului

nu se tulbura antistene
ci îl ruga pe diogene să
amîne răspunsul
pînă mîncau ceva
şi beau nişte lapte

sătul şi puţin somnoros
diogene îl ruga acum
să discute puţin
despre păcate, nimicnicie
şi numai dacă va fi timp
despre osîndele hotărîte de zei

antistene nu se grăbea
să înceapă
ci îl ruga să mai contemple
turmele din vale
şi corăbiile albe din largul mării
apoi îl întreba pe diogene
despre ce ar vrea să-i vorbească

diogene tăcea un timp
apoi spunea cu privirea în jos
despre remuşcare
despre regret
şi despre coborîrile în infern

pe trepte

paznicul de noapte
e fericit duce o viaţă senină
bea cît vrea
poate aduce oricînd
un cîine în ghereta lui
să-i ţină de urît
iar uneori aduce
şi cîte o femeie

ce viaţă fericită
are şoferul are un trai tihnit
nu poate să bea
ceea ce e foarte sănătos
şi poate oricînd
să ia cu el o femeie
sub pretext că o conduce
către casa ei

ce fericită este
femeia care spală scările
nu are mult de lucru
căci sînt trepte puţine
şi destul de înguste
încît are timp
să bea cît vrea
şi să se ţină cu
portarul şi cu şoferul

eu nu pot răbda
să stau noaptea
într-o gheretă de tablă
nu conduc bine
din cauza ochilor
şi nu am spălat
în viaţa mea nicio scară
aşa încît nu voi avea parte
nicicînd de fericirea lor

bine va zice îngerul
atunci o să-ţi fac
o gheretă din nori
o maşină ce se va conduce
numai cu vocea
şi am să îţi dau
o scară cu o singură treaptă
astfel ai să fi fericit

voi spune
îngerul meu
eu voi fi cu adevărat fericit
cînd portarul şoferul
şi femeia cu scările
vor arde în iad
pentru că mi-au întristat
toată viaţa

poveste cu o locomotivă

a fost descoperit
la pompei
un gol nou în el
se va turna ipsos ca să-l vedem
pe romanul cuprins de lavă

un şofer începător
a fost lovit de o locomotivă
imaginea lui
a fost înlocuită cu pixeli mari
ca să nu-l vedem
pe omul surprins de locomotivă

soldatul de la termopile
nu mai poate fi văzut
dar ştim că a existat sigur
într-un loc al istoriei

am urcat treptele marelui zid
ajutîndu-mă de mîini
dacă nişte chinezi
n-ar fi ridicat o stavilă
în calea mongolilor
locomotiva ar fi fost oricum inventată
şi o urmaşă a ei
l-ar fi lovit pe şoferul începător

dacă soldatul de la termoplile
nu s-ar fi împotrivit perşilor
locomotiva ar fi fost oricum inventată

marele zid se vede din lună
grecii de la termopile
nu se văd deloc
dar ştim că au existat
în adîncul istoriei

golul omului din pompei
se va umple cu ipsos
şi cu nicio semnificaţie

aniversare

să scrii despre
tinicheaua vopsită a toamnei
despre anvelopele
aruncate la marginea pădurii
sau să te baţi cu cioburile
ascuţite – sfărîmături
de concepte
să scrii despre apele
care coboară din munţi
sau despre ambalajele
pe care le cară torenţii
de pe toate pantele
copleșite de brumă

nu aceasta e întrebarea
în atelierul de tăiat jad
paisprezece meşteri lucrează
la colanul de gală al împăratului
şi într-un colţ
la o lămpiţă cu braţ lung
o femeie minusculă
şi uitată de dragoste
ciopleşte elefănţei
ce vor împodobi etajere sărmane

cînd te gîndeşti cînd
îi vei dărui fiului tău
o cremă de ras şi-o brichetă
nu mai contează
nici marile tragedii
nici gnozele inaccesibile
pe care le-ai evitat cu anii

acoperişul de tablă fierbinte
pe care păşesc stingheriţi
porumbeii
e mult mai departe
decît lumina stelei
care va răsări
ironică
în seara luminoasă de august

semințe

dacă într-o zi
ar crăpa coaja timpului
şi ar cădea
semințele lui
unele ar fi
ciugulite de păsări
care ar deveni nemuritoare
altele ar fi culese de îngeri
care și-ar anula
nemurirea

unele ar cădea
pe solul arid şi
s-ar preface în fîntîni
din care oricine
ar putea să bea
timp fluid şi proaspăt
otrăvindu-se cu orele
dizolvate în el

dar unele ar cădea
pe terenul fertil
şi ar încolți
arbori de timp
ar creşte amețitor de repede
şi amețitor de înalți

nespus de iute ar rodi
și roadele îndată s-ar coace
şi semințele acestor fructe
ar cădea din
învelişul lor sfîșiat
ca o ploaie de minute rotunde
peste pămînt
peste acoperişuri și turle

și multe ar rodi
și mereu de la capăt
în cicluri tot mai dese
încît ar ajunge semințele
în rîuri și mări iar peștii
înghițindu-le ar dobîndi
și ei nemurirea

pescarii de peşti
ar lăsa și ei
moartea în urmă
s-ar face pescari de oameni
şi ar predica
despre timp şi durată

aşteptați aşteptați
venirea acelei vremi
cînd coaja timpului se va sparge
iar pînă atunci
predicați predicați
despre durată şi nemurire

marea pagodă a gîștei sălbatice

oamenii îl chinuiau cu
întrebări pe xuanzang
călugării îl torturau
pe xuanzang
cu întrebările lor
trei versuri nu putea
să traducă xuanzang
că mai sosea
unul să-l întrebe
despre spirit sau despre ființe

trei versuri nu putea
să traducă xuanzang
în pace
iar despre meditație
nici nu putea fi vorba

degeaba a plecat
xuanzang către apus
faima alerga
înaintea lui
mult mai repede
și toți îi ieșeau
în drum să-l întrebe
despre zei sau despre maimuțe

degeaba a plecat
xuanzang către apus
degeaba a mers tot mai repede
oamenii îi ieşeau în cale
şi-l tot întrebau

nu putea să mănînce
nu avea timp să bea
iar despre meditaţie
nici nu putea fi vorba

dacă se oprea la temple
dacă se adăpostea într-o grotă
faima lui de înţelept
făcea oamenii să umple
curţile templelor
şi gurile grotelor

şi toţi îl întrebau ceva pe xuanzang
încît de meditaţie
nici nu putea fi vorba

degeaba s-a întors
xuanzang
din călătoria lui spre apus
că oamenii l-au întrebat
ce a aflat şi ce le-a adus
pe cer zburau gîşte sălbatice
şi xuanzang a mai spus
o gîscă sălbatică v-am adus
ea vă va cădea
din ceruri de sus

oameni şi
călugări au rîs
dar o gîscă sălbatică mare
a căzut ca trăsnită
s-a lăsat o tăcere desăvîrşită
și xuanzang s-a apucat de tradus

scrisul

ce scrie în cărţile tale
m-a întrebat judecătorul
acolo scrie ceva bizar
citiţi singur
domnule judecător
sînteţi om cu şcoală

ce scrie în caietul tău
m-a întrebat femeia
ești sigur că scrii despre mine
citește chiar tu
căci tu
citești atît de frumos

ce tot scrii în hîrțoagele alea
a strigat anchetatorul
ce tot scrii şi împotriva cui
citește singur că
de aia te-a ţinut statul în şcoli
pe banii noştri
citește dacă ai atîta minte

ce scrie în palmele tale
m-a întrebat fiul meu
semnele alea ciudate
seamănă cu un scris

citeşte singur
tot ce am scris
e doar pentru tine şi
am scris astfel
pentru ca să poţi înţelege doar tu

ultimele versuri

îngerul a venit
în vis dimineaţa
şi mi-a şoptit un poem

aproape îl învăţasem
cînd pisica
mi-a sărit pe frunte
gonindu-l

a trebuit să scriu
singur
ultimele trei versuri

alegerea din vis

în faţa fiecărui om
sînt două porţi
una dă spre paradis
cealaltă nu știm
spre ce poate duce

în faţa porţii
care se deschide
către paradis
stau două femei
una te face fericit
și plin de noroc
iar a doua
nu ştie nimeni ce poate face

femeia care
ar face fericit și norocos
pe oricine
are în mîini
două cupe cu vin

cel care bea din prima
dobîndește tinereţe
veșnică și nemurire
iar cel care soarbe
din cea de-a doua
nu ştie nimeni
ce va păţi

eu am ştiut pe unde s-o iau
eu am făcut totdeauna
alegerea bună

şi totuşi
în loc să fiu norocos fericit
nemuritor veşnic tînăr
mă aflu aici
ca umil poet
în faţa domniilor voastre

tînărul filosof

într-o seară
tînărul filosof
l-a văzut pe diogene plîngînd
a crezut că e sclav
şi i-a spus cu milă
că înţelege
cît de greu îi vine
unui filosof
să aibă stăpîn

dar nu de asta plîng
i-a răspuns diogene
ci plîng de mila
stăpînului meu
o tinere filosof
îți dai seama cît e de greu
să fii stăpînul
lui diogene

magneții

o viaţă de sînge
şi o viaţă de vin
trebuie s-o rabzi pe prima
ca să o poţi trăi
pe a doua

singurul sînge
pe care l-am gustat
dulce-sărat
a fost al meu
cît mai curge și
pot să îl simt pe limbă
încă e bine

o viaţă de aur
şi o viaţă de tinichea
trebuie s-o ratezi pe prima
ca să te bucuri
în liniște de a doua

dar dacă viaţa noastră
e scrisă pe suvenirurile
cu magnet
fixate pe acest panou din oţel

dacă toate priveliştile
kitsch de acolo
sînt extrase din mintea noastră
muiată într-o
soluție de clorură de sodiu

o viață de sînge
și o viață de vin
trebuie să o goleşti de primul
ca să ai puţin loc
pentru al doilea

pe canal

fiecare bărbat
a visat să construiască
un pod arcuit
din oasele tuturor femeilor
care l-au privit cu indiferenţă
iar pe sub el să treacă
un gondolier
înmuiat în bel canto
ca într-un sirop de trandafiri

fiecare gondolier
a visat să treacă
pe sub poduri făcute
din oasele tuturor femeilor
pentru care a cîntat
primind un ban şi nicio privire
iar în gondola lui
să stea
o călătoare absentă
cu ochii fixaţi către orizont
și care să ascundă o cîrjă
sub mantaua lungă și neagră

ehei gondolieri
nici moartea
nu mai e ce-a fost
la veneția

cîntărețul

la trei-patru zile
eclipsă
nu apuca
soarele să răsară
că o haită de vîrcolaci
îl înhăţau şi pînă seara
plutea doar un disc roşcat
cît o fisă de cazino

regele bolnav
mergea la vînătoare în silă
prinţul nebun răsfoia
toată ziua prospecte cu
reclame pentru ospicii
iar regina necredincioasă
trecuse la credinţă şi
se ruga cîte paisprezece ore
în capela din turn

curteanul viclean
și curteanul cinstit
umblau prin galerii
prefăcîndu-se a citi din mers

patruzeci de corăbii mai avea regatul
şi toate erau în derivă
pentru că steaua polară arăta
zilnic altă direcţie
şi sub punţi şobolanii
ţineau sfat cînd să le părăsească

atunci a venit un cîntăreţ
şi a promis că va cînta
atît de frumos
încît soarele va dansa pe cer
gonind vîrcolacii
că stelele vor rămîne la locul lor
în constelaţiile de dinainte
regele va fi sănătos
prinţul nebun va face planuri
de însurătoare iar regina
va reveni la păcatele ei
pînă şi şobolanii vor juca
fericiţi în burta
celor patruzeci de corăbii

şi cît ne ceri pentru asta
a întrebat vicleanul curtean
aprobat din privire de cel cinstit

nu vă cer bani
nu vă cer nimic pentru mine
voi cînta de plăcere

vă cer doar o piață
o răscruce de două trei uliți
și mai în centrul cetății
să mă audă lumea mai bine

regele și curtenii
s-au privit lung între ei
apoi cel viclean a răspuns
îți mulțumim
pentru ajutor călătorule
dar vezi cetatea noastră
are toate străzile
perfect paralele
și nu putem să-ți oferim
nicio răspîntie

la fereastră

nicio tristeţe
nu se poate înlocui
cu altele două
la alegerea mea

de la fereastră
nu văd munţii
doar blocurile strîmbe
streşinile neîngrijie
acoperişuri ce stau să cadă
sub greutatea
luminii sărace de iarnă

ce rămîne
din privelişte
o fereastră
la care nu vin nici măcar
porumbeii ghiftuiţi în pieţe
de risipitorii seminţelor
rămîne piaţeta
orelor noastre puţine
în care ploaia
prelinsă pe geamuri
se transforma în
pietricelele preţioase
ale viitorului

nicio ramă albă
a unei ferestre
nu se poate preface
în două catarge
clătinate de aerul libertății

poemul 3d pe care l-am visat chiar acum

un copil mînios
aleargă pe alei
printre veverițe
are în mînă
un cuțit
cu care scrijelește
pe fiecare brad
cîte o inimă
și alături numele său
eu mă reped
la fiecare copac
înlătur ce a scris și trec
desupra numele meu

un adolescent
cu priviri încruntate
aleargă pe plajă
printre pescăruși
are în mînă o lance
cu care desenează pe nisip
conturul unei inimi
alături de numele lui

un tînăr
cu privire inexpresivă
aleargă pe un cîmp
printre gropi și explozii
are în mînă o baionetă
cu care desenează
pe fiecare om din calea lui
o inimă de sînge
alături de o prescurtare
a numelui său

eu am îmbătrînit
dar tot mai alerg în urma lui
tot mai șterg
cu o unealtă mereu mai tocită
tot ce a făcut
și deasupra scriu numele meu
pe care abia mi-l mai amintesc

am adunat atîtea nopţi fără somn
atîtea duminici fără liturghii
că m-aş opri
și i-aş vorbi
chiar dacă știu că n-o să m-asculte

iată și vara aceasta s-a stins
în cenușă
iar eu nu i-am spus
niciun cuvînt
niciun cîntec despre
orgolii și nemurire

cum se ivesc întrebările

stradă
noapte
lămpile luminează
toate în afară de una

stradă
dimineaţa
o pasăre cenuşie
se aşează pe singura lampă
care nu a luminat

pentru ce
tocmai pe ea
mă întreb
înainte de a uita totul

Opinii critice

Se vede că Horia Gârbea l-a citit bine pe Shakespeare, înainte de a-l traduce: în câteva sonete ale acestuia, regăsim paradoxul şi, în cazul de faţă, şi ideea, doar că trasă spre făcutul poeziei înseşi: „Îmbrac în haine noi vechile rime,/ Făcând continuu ce s-a mai făcut". Traducerea e, fireşte, a lui Gârbea, şi o găsim în recent apărutul volum de *Sonete alese şi alte versuri*, tot la Editura Neuma. Mai este ceva care se cade amintit în legătură cu poetul englez. În *Sonetul XXIII*, plângându-se de cuvintele care risipesc „forţa dragostei", Shakespeare le preferă „muţenia" artei. Într-un scurt poem experimental, Gârbea scrie: „arunc balastul cuvintelor/ debordând emoţii/ fără gândul intrării/ în jocul lor". Ideea pare să fie aceea de a face să tacă emoţiile în poezie. E, în fond, un crez antiliric, pe care poemele din volumul de faţă îl ilustrează cu asupra de măsură. De aici decurge similiepicul, care încheagă parabolele în jurul unui tâlc. (...) Fie că îşi exprimă nemijlocit emoţiile, fie că poartă o mască sau joacă un rol, poetul liric vorbeşte în definitiv despre sine. Ceea ce nu se întâmplă niciodată la Gârbea. Poezia lui nu e nici măcar indirect lirică, aşa cum nu e nici a lui Topârceanu, remarcabil autor de fabule din lumea vegetală şi absolut banal în câteva, rare, momente de confesiune, nici la Coşbuc, magistral

când aduce în scenă personaje și evenimente din lumea satului, sau, în fine, nici în *Epistolele* lui Grigore Alexandrescu. Doar că toţi aceştia ţin de o altă vârstă a literaturii, în care liricul se afla, în poezie, în competiţie liberă cu epicul, cu dramaticul sau cu didacticul. Mai toţi contemporanii din secolul XX ai lui Gârbea liricizează tot ce poezia atinge și găsesc de fiecare dată o cale de a ajunge la ei înșiși, indiferent cât e de lungă sau de întortocheată. Eul liric e complet absent în versurile din *Celălalt ţărm*. Până şi un poem în care poetul se prezintă pe sine drept Baraba și foloseşte persoana întâi, rarisimă în rest, se intitulează *Necunoscutul*.

Nu lipseşte, desigur, eul poetic. Parabolele lui Gârbea sunt surprinzătoare, pline de hazul ideii, de un umor intelectual, pigmentat uneori cu sugestii livrești. Și, aproape fără excepţie, bine articulate, pe mai multe planuri, capabile să susţină cel mai subtil suspans în privinţa semnificaţiei poetice. Autorul, care e şi dramaturg, cum se ştie, pare a le fi conceput în aşa fel încât să poată fi rostite cu voce tare, nu doar citite. Parabolele au un miez dramatic evident.

Nicolae Manolescu

*

S-a observat deja, nu o dată, că printre scriitorii generaţiei sale „nouăzeciste", Horia Gârbea oferă unul dintre registrele tematico-stilistice cele mai diversificate. Prozator, dramaturg, excelent traducător de dramaturgie (mai nou, foarte inspirat, din teatrul shakespearian), e și autorul unor volume de versuri a căror amprentă pesonală n-a întârziat să fie remarcată. Poemelor din cartea precedentă, de pildă, *Pantera sus, pe clavecin*, publicat la Tracus Arte anul trecut, i s-a remarcat limbajul colocvial, amintind cumva de degajarea sorescianǎ a expresiei, pigmentată ironic-umoristic, ca și structura, în genere parabolică, foarte atent şi cu fineţe articulată, beneficiind, desigur, și de consistenta experienţă a dramaturgului. *Trecutul e o sărbătoare*, ieșită acum de sub tipar la aceeaşi editură, continuă linia discursului parabolic, în mici „înscenări" nu tocmai uşor de descifrat, căci sensul lor lor nu e deloc univoc, iar fraza are o grafie subţire și subtilă, cerând precauţii de lectură. O parabolă propune şi remarcabilul poem *cum se anunță o victorie*, unde, dintre cei șapte mesageri ai evenimentului, doar unul nu e deturnat de la scopul propus, însă nici acesta, ajuns singur la locul vestirii, nu e crezut, în ciuda rănilor expuse la vedere, ba mai mult e dovedit „mincinos" de către Dumnezeu însuşi, pe care-l rugase să-l prefacă, dacă minte, „într-o bucată de stâncă".

Sentimentul că totul a fost scris și că trăim, parazitând și parazitați cumva de scrisele antecedente, e însă deviat aici spre un soi de bucurie provocată de „paralizia reflexivă", de abandonul în voia procesului de convenționalizare a experiențeleor de viață, cumva mai confortabile, mai comode, acceptate ca firești. Trecutul poate fi, așadar o „sărbătoare" doar în măsura în care cheamă la reconstrucții evocatoare, la înscenări fanteziste, la unicul ceremonial al unei imaginații care, însă, nu se dovedește mai deloc compensatoare. Ironia, nu scutită de un sentiment de melancolie, irigă discret aceste poeme pseudo-festive, invitând mai degrabă la meditația dezabuzată asupra unora dintre sensurile fundamentele ale vieții noastre de prizonieri viețuitori între fantasme precare, printre ficțiuni de care, iată, ne putem detașa la modul mai mult sau mai puțin „postmodern". Rămâne însă, tulburătoare, o mică notă de mister, de suspensie a faptului narat ori înscenat, de indecizie productivă pentru emoția lirică.

Ion Pop

*

Simple în aparenţă, fără ornamentele imaginilor, poemele lui Horia Gârbea - în fapt, mici construcţii logice - se concentrează pe câte un semn sau pe câte un mesaj pe care îl propun interpretării (comunicării) în registre diferite. Vorbim, în genere, despre tehnica alegoriei ori a parabolei, care vine, în plus, şi cu o concluzie morală. Între aceste cadre formale, autorul se arată, de cele mai multe ori, inventiv şi nu lipsit de gravitate. Un bun exemplu în acest sens îl oferă chiar primul poem din volum (*Celălalt țărm*). În versurile poemului, oamenii sunt aşteptaţi de Dumnezeu la ţărmul mării, marea simbolizând nesfârșita milă divină. Oamenii însă nu numai că întârzie la întâlnire, dar şi deformează mesajul divin, pretizând să li se ofere şi o corabie. (...) Pentru cei care nu confundă poezia doar cu expresia lirică, versurile lui Horia Gârbea păstrează partea lor de originalitate. Însuşirile poetului, printre care, gândirea logică, simţul limbii, inventivitatea, cunoaşterea tehnicii versificaţiei, lucrul cu rima şi ritmul, disciplina formală, toate acestea îi servesc de minune traducătorului Horia Gârbea, care, din 2010 încoace, s-a înrolat, cum s-ar zice, cu arme şi bagaje, în proiectul de editare integrală, în limba română, a operelor shakespeariene.

Dan Cristea

*

Avînd o fibră de umorist, Horia Gârbea îşi instrumentează prea adesea creaţia poetică cu ajutorul ironiei. Modalitatea ironică are două feţe: E contestare sastisită, refuz dezabuzat, dar şi prospeţime, ingeniozitate, acces la ficţiune. Dispoziţii contrarii aflate într-un singur act expresiv. (...)

Trezirea din aparenta inerţie se produce lent, cu presimţiri extatice ale întregului ce ar putea fi recuperat, dar nu fără alte momente ale decepţionantei recăderi. Subiectul îşi „încearcă" revenirea vîrînd fise într-un telefon uzat şi lovind cu pumnul aparatul îndărătnic. Să fie oare acesta rezultatul operaţiei sau are loc chiar o contactare a misterului însuşi? (...)

Stimulat de haloul incertitudinii, poetul înaintează în direcţia unor imagini plutitoare, a unor cutezătoare dematerializări, sugerînd contactul cu absolutul afectiv. Dorind a vindeca suferinţa, inventează un ceas mai strălucitor decît luna, vizibil exclusiv pentru cei ce-şi aşteaptă iubita într-o seară de septembrie. Dar sarcasmul revine neliniştitor în accepţia unor înfăţişări monstruoase, scontînd pe un absurd care nu părăseşte complet portativul logicii, interogînd şi interogîndu-se. (...)

Un absurd oarecum „disciplinat", care nu plonjează în indiferenţa faţă de existenţial, ci, într-un fel, încearcă a consola existenţialul. Mai apropiat decît de un Marin Sorescu cu care s-a văzut asemuit, Horia Gârbea se află, în impresia noastră, de un Dino Buzzati.

Gheorghe Grigurcu

*

Un poet atipic, în cadrul generaţiei sale, este Horia Gârbea, după cum o arată *Celălalt ţărm*, volum în care este inclus şi *Ceasornicarul*, text recitat de autor la câteva manifestări artistice şi citat de Nicolae Manolescu, în cronica sa din *România literară*, ca reprezentativ. Generaţia sau promoţia „nouăzecistă" preferă un discurs liric organic, crescând din experienţe biografice aproape nefiltrate, într-un marcat şi remarcat autenticism. Între autorul şi protagonistul poemelor desfăşurate epic şi dramatic (fie că e vorba de Cristian Popescu, de Daniel Bănulescu sau de Ioan Es. Pop), nu există o distanţă şi o ruptură de nivel. Poeziile sunt fragmente dintr-un lung şi redundant monolog ofensiv ca la Bănulescu sau defensiv ca la Pop, într-o expresie acut-personală.

Nimic de acest fel în versurile polivalentului Gârbea, scrise cu distanţă nu numai faţă de colegii lui de generaţie, ci şi faţă de sine însuşi, ca subiect liric. Poetul se obiectivează la maximum. Textul său devine o meditaţie concentrată ce poate fi urmărită ca atare pe „firul" succesiunii de imagini, majoritatea alegorice, într-un scenariu sapienţial presupunând o experienţă general-umană, nu particulară. Poeziile sunt nişte parabole pentru care se sacrifică sugestivitatea şi ambiguitatea lirică, în favoarea limpezimii paginii prin ale cărei versuri se vede simbolul. Discursul liric parabolic presupune un curs pe care textul îl ia cu

„necesitate" şi la care participă, egale ca importanţă, elementele unei scenografii meticulos pregătite. Poetul cunoaşte finalul și își pre-determină intenţional fiecare strofă, înţeleasă ca o treaptă spre concluzia integratoare. Personajele sunt şi ele simbolic-generice. (...)

În acest fel descriptiv cât este nevoie şi transparent alegoric sunt scrise cele mai bune poeme ale lui Gârbea. (...) Deja consacrat în teatru și în proză, Gârbea este un autor multilateral.

Daniel Cristea-Enache

*

Poeme cu înger e nu numai un volum care contează în contextul istoric al temei angelice, ci şi unul în care, din loc în loc, întâlnim insule de poezie mare, care mă fac să cred că, deşi e fixat în istoria literară, Horia Gârbea încă are resurse însemnate să evolueze şi să ne surprindă.

Răzvan Voncu

Cuprins

Din *Pantera sus, pe clavecin* (2011)

Din *Trecutul e o sărbătoare* (2012)

Din *Celălalt ţărm* (2017)

Din *Poeme cu înger* (2018)

Din *Pisica din Kavala* (2019)

Parabolele lui Gârbea sunt surprinzătoare, pline de hazul ideii, de un umor intelectual, pigmentat uneori cu sugestii livrești. Și, aproape fără excepție, bine articulate, pe mai multe planuri, capabile să susțină cel mai subtil suspans în privința semnificației poetice.

Nicolae Manolescu

